

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Praha 2.5.2011
čj. SRS 033699/2011

Oblastní odbor SRS

Ztracená 1099/10

161 00, Praha 6

Zpráva č. 5 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 25.4.–1.5.2011

1. Počasí

Na počátku sledovaného období došlo k citelnému poklesu ranních i odpoledních teplot a konečně také k občasným přeháňkám. Ranní teploty se pohybovaly v rozmezí od 4 °C do 10 °C, odpolední od 12 °C do 19 °C. Množství dešťových srážek bylo velice rozdílné. Místy nepršelo vůbec, místy spadlo pouze pár mm srážek, ale lokálně došlo i na přivalové deště, při nichž napršelo až 25 mm vody. V Malešově na Kutnohorsku padaly kroupy, které poškodily ovocné stromky a jahody na zahrádkách, částečně i zeleninu a polní plodiny. Kroupy padaly také na Slánsku a Berounsku v okolí Zadní Třebaně, naštěstí bez poškození porostů. Ke konci období foukal silný studený vítr.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V současnosti se provádí ochrana proti plevelům v obilninách, probíhá setí kukuřice. Většina chmelnic je již nadrátkovaných. Porosty řepky jsou krásně žluté a plně kvetou. Pomalu dokvétají třešně a švestky, rozkvetly jabloně, šeříky a jírovce. Na naši oblast probíhá vše v neobvykle časnou roční dobu. Vegetace si stále udržuje vývojový náskok. V porostech se projevuje nedostatek půdní vláhy. Vrchní vrstva ornice je přeschlá a tvrdá.

OBILNINY

Na obilninách se sucho projevuje nejzřetelněji. Za poslední týden většina jarních ječmenů prožloutla. Nejdříve žloutnou a odumírají špičky spodních listů. Prosychají i ozimy, u kterých odumírají spodní listy a slabší odnože.

PŠENICE OZIMÁ (RF 29–32 BBCH)

Z listových chorob narostl výskyt **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)** na Kladensku v katastrech Královice a Šlapanice, kde se vyskytuje hlavně na bázích rostlin, a také na Příbramsku, kde choroba postupuje do vyšších listových pater. V katastrech Bubovice a Vysoká Pec zaznamenány střední výskyty. Slabé výskyty pak zjištěny plošně ve všech obvodech oblasti.

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51 (metání). Zásahy se současně provádí proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Na Kladensku v katastru Zlonice zjištěny první slabé výskyty **helmintosporiové světle hnědé skvrnitosti (*Drechslera tritici-repentis*)**.

V obvodu Kladno je nejrozšířenější chorobou na spodních zelených listech **tečkovaná listová skvrnitost pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)**, Výskyty jsou však pouze slabé.

V porostech byli opět nasmykáni **křískové polní (*Psammotettix alienus*)**. Zjištěny však pouze slabé výskyty.

Slabé výskyty brouků **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** zaznamenány plošně v oblasti, včetně poškození rostlin požerky.

Pozorování vajíček a larev se provádí ve fázi 32-37 BBCH. Pokud je vylíhlých larev méně než 50%, pozorování se opakuje po týdnu do doby, než se zjistí 50% vylíhlých larev.

Přímá ochrana spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vylíhlých více jak 50 % larev.

JEČMEN OZIMÝ (RF 29–33 BBCH)

Laboratorním rozbořením vzorků ze dne 18.4. byly potvrzeny první výskyty **virové zakrslosti pšenice (WDV)** v katastru Volenice u Březnice a **virové žluté zakrslosti ječmene (BYDV)** v katastru Vysoká Pec u Bohutína na Příbramsku.

Slabé výskyty **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** opětovně pozorovány ve všech obvodech oblasti, střední výskyt pozorován v katastrech Vysoká Pec u Bohutína a Volenice u Březnice na Příbramsku.

Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob obvykle od růstové fáze BBCH 30. Je třeba střídát skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

Ve slabých výskytech byla na listech pozorována **síťovitá a okrouhlá skvrnitost ječmene (*Pyrenophora teres*)**, a to plošně po celé oblasti. Choroba na Příbramsku stoupá i do vyšších listových pater rostlin.

Ošetřuje se při výskytu 5% a více napadených rostlin (BBCH 29 a 37)

Slabé výskyty brouků **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)** pozorovány plošně po celé oblasti. První výskyty vajíček kohoutků zjištěny 26.4. v katastru Volenice v obvodu Příbram.

JEČMEN JARNÍ (RF 13–23 BBCH)

Na obvodu Kladno pozorovány na již odnožených rostlinách první slabé příznaky napadení **padlím ječmene (*Blumeria graminis*)**.

V katastru Suchdol a Miskovice u Kutné Hory zjištěny první slabé výskyty **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** a **kohoutka černého (*Oulema melanopus*)**.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 15-33 BBCH)

V Plužné u Mladé Boleslavi zjištěn silný výskyt **listopase čárkovitého (*Sitona lineatus*)**. Na Kladensku pozorováno jen slabé poškození okrajů listů.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 59–65 BBCH)

První výskyty imag **bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)** byly zaznamenány v obvodech Kutná Hora (26.4.) a Kladno (27.4.).

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Kritické číslo je 1 samička na 4 rostliny.

V katastrech Církvice, Nové Dvory, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš a Rohozec u Kutné Hory pozorovány dne 27.4. střední výskyty **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)**. Na dalších místech oblasti pozorovány pouze slabé výskyty.

První výskyt imag **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)** na Kutnohorsku zjištěn dne 26.4. v katastrech Nové Dvory, Potěhy a Suchdol u Kutné Hory. Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Chemická ochrana proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti:

do BBCH 60 - práh škodlivosti 1 brouk/1 rostlina

od BBCH 60 - práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/1 rostlina, při silném výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny

MÁK SETÝ (RF 10-20 BBCH)

Vlivem sucha velmi špatně vzchází, je silně mezerovitý.

OKOPANINY

ŘEPA CUKROVKA (RF 11-19 BBCH)

V oblasti Kladno a Kutná Hora pozorovány slabé výskyty **dřepčíka rdesnového (*Chaetocnema concinna*)** a **dřepčíka řepného (*Chaetocnema tibialis*)**.

První vajíčka **květilky řepné (*Pegomyia hyoscyami*)** na spodní straně listů byla nalezena v katastru Zlonice u Kladna.

Na okrajích polí se zvláště za slunečného počasí objevuje v celých rojích **muchnice březnová (*Bibio marci*)**.

CHMEL

CHMEL (RF 08-11 BBCH)

Pozorovány jen slabé výskyty **dřepčíka chmelového (*Psylliodes attenuatus*)**.

Ochranný zásah proti jarní generaci dřepčíka chmelového se doporučuje provést při zjištění střední intenzity napadení, tj. poškození (děrování) 5-10% listové plochy.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 63-65 BBCH)

Na sledovaných lokalitách v obvodu Kladno zjištěno pouze slabé napadení **padlím jabloňovým (*Podosphaera leucotricha*)**.

V obvodu Kutná Hora v katastru Tucharaz zjištěny na nové výsadbě silné výskyty **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)**, **obaleče zimolézového (*Adoxophyes orana*)** a **pídalky podzimní (*Operophtera brumata*)**. Dále střední výskyt **mšice jabloňové (*Aphis pomi*)** a slabý výskyt **drsnokřídlece ovocného (*Lycia pomonaria*)**.

Na silničních stromořadích na Kladensku se objevily vpichy v malých, vyvíjejících se plůdcích způsobené **pílatkou jablečnou (*Hoplocampa testudinea*)**.

Na Mladoboleslavsku v katastru Týnec u Dobrovice zjištěn dne 30.4. první výskyt **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve feromonovém lapáku.

HRUŠEŇ (RF 65-69 BBCH)

V katastru Český Brod zjištěn slabý výskyt **hálčivce hrušňového (*Epitrimerus pyri*)**.

Na Kladensku pozorovány v silničních stromořadích deformace listů způsobené **vlnovníkem hrušňovým (*Eriophyes pyri*)**.

Peckoviny

BROSKVOŇ (RF 63 BBCH)

První výskyt **kadeřavosti broskvoně (*Taphrina deformans*)** na listech byl zaznamenán v Březince v obvodu Mladá Boleslav.

MERUŇKA (RF 63 BBCH)

Dne 26.4. zjištěny první slabé výskyty moniliové spály (*Monilinia laxa*) v extenzivních výsadbách v katastrech Kutná Hora, Čáslav, Malín a Velim.

SLIVOŇ (RF 69 BBCH)

Dne 30.4. zjištěn první výskyt obaleče švestkového (*Cydia funebrana*) ve feromonovém lapáku v katastru Týnec u Dobrovice v obvodu Mladá Boleslav.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan